

Læreplan i vg2 fotterapi og ortopediteknikk

Fastsatt som forskrift av Utdanningsdirektoratet 11. februar 2021 etter delegasjon i brev av 13. september 2013 fra Kunnskapsdepartementet med hjemmel i lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova) § 3-4 første ledd

Gjelder fra 01.08.2021

Om faget

Fagenes relevans og sentrale verdier

Vg2 fotterapi og ortopediteknikk handler om å utvikle yrkesutøvere som bidrar til at mennesker får hjelp til å ivareta og forbedre sin mobilitet og funksjonsevne. Programfagene skal bidra til at det utvikles og produseres hjelpemidler som gir brukeren mulighet til å delta i sosiale fellesskaper. De skal videre bidra til at elevene utvikler praktiske ferdigheter, kreativitet, formforståelse og kunnskap om produkter, materialer og behandlingsmåter. Programfagene skal bidra til å utvikle selvstendige og omstillingsdyktige fagarbeidere som kan kommunisere og samhandle med pasienter, brukere og annet fagpersonell.

Alle fag skal bidra til å realisere verdigrunnet for opplæringen. Vg2 fotterapi- og ortopediteknikk skal bidra til forståelse og respekt for likeverd og likestilling i møte med pasienter og brukere, pårørende og samarbeidspartnere. Programfagene skal videre bidra til at yrkesutøverne kan reflektere og tenke kritisk, vise god dømmekraft og evne og vilje til å vise profesjonelt faglig skjønn.

Kjerneelementer

Funksjonell anatomi og mobilitet

Kjerneelementet funksjonell anatomi og mobilitet handler om kroppens oppbygning og funksjoner. Det handler også om endringer i kroppen som følge av skader, deformiteter, sykdommer og lidelser. Kjerneelementet handler videre om varierte og målrettede tiltak for å oppnå ønsket funksjons- og aktivitetsnivå. Det handler også om å ivareta helse, miljø og sikkerhet, hygiene og smittevern.

Veiledning og samarbeid

Kjerneelementet veiledning og samarbeid handler om profesjonell kommunikasjon og samhandling i møte med pasienter, brukere, pårørende og samarbeidspartnere. Kjerneelementet handler videre om respekt, toleranse og forståelse for ulikheter og utfordringer som yrkesutøveren kan møte i hverdagen. I kjerneelementet inngår også strategier for konflikthåndtering og veiledning.

Yrke, etikk og teknologi

Kjerneelementet yrke, etikk og teknologi handler om å samhandle i tråd med etiske retningslinjer og gjeldende regelverk. Videre handler det om å bruke

teknologiske hjelpemidler og å fange opp teknologiske endringer i faget og å være endringsdyktig. Kjennskap til ulike produkter og materialer til bruk i yrkesutøvelsen, betydningen av kreativitet, formforståelse og kvalitet i produktframstillinger hører også med. Videre innebærer det å utvikle håndverksferdigheter, observere, planlegge, gjennomføre, dokumentere og vurdere eget arbeid og prosedyrer.

Tverrfaglige temaer

Folkehelse og livsmestring

I vg2 fotterapi og ortopediteknikk handler det tverrfaglige temaet folkehelse og livsmestring om å forstå individets bevegelsesevne og funksjon. Temaet skal bidra til å utvikle forståelse for hvordan fysisk og psykisk helse påvirker pasientenes mestringsfølelse. Videre handler det om å vise respekt og toleranse for pasientenes egne helsevalg. Det handler også om å utvikle mellommenneskelige relasjoner som grunnlag for en tilpasset behandling.

Demokrati og medborgerskap

I vg2 fotterapi og ortopediteknikk handler det tverrfaglige temaet demokrati og medborgerskap om holdninger, verdier og respekt for ulike menneskers liv og kulturer. Temaet handler også om det å være arbeidstaker med forståelse av hva som kreves i et inkluderende arbeidsliv. Videre handler det om rettigheter og plikter i demokratiske prosesser og praktiseringen av dette i yrkesutøvelsen. Det handler også om hvordan partene i arbeidslivet samarbeider for å utvikle et bedre arbeidsliv.

Bærekraftig utvikling

I vg2 fotterapi og ortopediteknikk handler det tverrfaglige temaet bærekraftig utvikling om å redusere bruk av engangsmateriale til et minimum. Videre handler det om å velge utstyr, materialer og komponenter som sikrer at hjelpemidlene er trygge og bestandige.

Grunnleggende ferdigheter

Muntlige ferdigheter

Muntlige ferdigheter i vg2 fotterapi og ortopediteknikk innebærer å bruke fagspråk og tilpasse språket til den man kommuniserer med. Det innebærer også å innhente pasientopplysninger, veilede og gi råd til pasienter. Videre handler det om å gjennomføre muntlige presentasjoner for kolleger og andre samarbeidspartnere.

Å kunne skrive

Å kunne skrive i vg2 fotterapi og ortopediteknikk innebærer å skrive logg og refleksjonsnotater, føre journal og vurdere eget arbeid. Det innebærer også å bruke et presist fagspråk. Videre handler det om å dokumentere eget arbeid i tråd med gjeldende regelverk for helsepersonell.

Å kunne lese

Å kunne lese i vg2 fotterapi og ortopediteknikk innebærer å forstå og sette seg inn i og tolke relevant faglitteratur, regelverk, produktbeskrivelser, datablad, arbeidsordrer, journaler og henvisninger fra annet helsepersonell.

Å kunne regne

Å kunne regne i vg2 fotterapi og ortopediteknikk innebærer å utføre enkle utregninger og lage prisoverslag ved utvikling av hjelpemidler og behandling.

Digitale ferdigheter

Digitale ferdigheter i vg2 fotterapi og ortopediteknikk innebærer å bruke digitale ressurser for å finne informasjon om faget og vurdere kritisk de kildene som brukes. Videre handler det om å bruke digitale ressurser som verktøy i eget arbeid og i tverrfaglig samarbeid. Det innebærer også digital dømmekraft og gode strategier for nettbruk.

Kompetansemål og vurdering

Kompetansemål og vurdering helse, funksjon og bevegelse

Kompetansemål etter helse, funksjon og bevegelse

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- gjøre rede for kroppens anatomi knyttet til funksjons- og bevegelsesevne
- beskrive ulike endringer i kroppen som kan oppstå som følge av skader, deformiteter, sykdommer og lidelser som kan ha innvirkning på den enkeltes aktivitetsnivå
- kartlegge og undersøke smerter, helsetilstand og funksjons- og bevegelsesevne
- gjøre rede for skorelaterte fotproblemer og gi eksempler på hvordan disse kan påvirke funksjons- og bevegelsesevnen
- beskrive manuelle og digitale avtrykksteknikker

Underveisvurdering

Underveisvurderingen skal bidra til å fremme læring og til å utvikle kompetanse. Elevene viser og utvikler kompetanse i helse, funksjon og bevegelse når de bruker kunnskaper, ferdigheter og kritisk tenkning til å løse arbeidsoppgaver i programfaget.

Læreren skal legge til rette for elevmedvirkning og stimulere til lærelyst gjennom varierte arbeidsoppgaver. Læreren kan gi arbeidsoppgaver som dekker flere av eller alle programfagene. Læreren og elevene skal være i dialog om elevenes utvikling i helse, funksjon og bevegelse. Elevene skal få mulighet til å uttrykke hva de opplever at de mestrer, og reflektere over egen faglig utvikling. Læreren skal gi veiledning om videre læring og tilpasse opplæringen slik at elevene kan bruke veiledningen for å utvikle kompetansen sin i programfaget.

Standpunktvurdering

Standpunkt karakteren skal være uttrykk for den samlede kompetansen eleven har i helse, funksjon og bevegelse ved avslutningen av opplæringen i programfaget. Læreren skal planlegge og legge til rette for at eleven får vist kompetansen sin i programfaget på varierte måter. Med utgangspunkt i kompetansemålene skal læreren vurdere hvordan eleven viser forståelse, evne til refleksjon og kritisk tenkning, og hvordan eleven mestrer utfordringer og løser oppgaver i ulike sammenhenger. Læreren skal sette karakter i helse, funksjon og bevegelse basert på kompetansen eleven viser ved å planlegge, gjennomføre, vurdere og dokumentere eget faglig arbeid.

Kompetansemål og vurdering kommunikasjon og samhandling

Kompetansemål etter kommunikasjon og samhandling

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- kommunisere og samhandle profesjonelt med pasienter, pårørende, kolleger og annet helsepersonell
- gjøre rede for tegn og symptomer på ulike psykiske reaksjoner i forbindelse med sykdom eller skade og drøfte profesjonell opptreden i slike situasjoner
- demonstrere hvordan veiledning, rådgivning og motivering av pasienter kan gjøres i en behandlingssituasjon
- gjøre rede for ulike metoder for konflikthåndtering og vise det i praksis
- reflektere over etiske dilemmaer og utfordringer i yrkesutøvelsen

Underveisvurdering

Underveisvurderingen skal bidra til å fremme læring og til å utvikle kompetanse. Elevene viser og utvikler kompetanse i kommunikasjon og samhandling når de bruker kunnskaper, ferdigheter og kritisk tenkning til å løse arbeidsoppgaver i programfaget.

Læreren skal legge til rette for elevmedvirkning og stimulere til lærelyst gjennom varierte arbeidsoppgaver. Læreren kan gi arbeidsoppgaver som dekker flere av eller alle programfagene. Læreren og elevene skal være i dialog om elevenes utvikling i kommunikasjon og samhandling. Elevene skal få mulighet til å uttrykke hva de opplever at de mestrer, og reflektere over egen faglig utvikling. Læreren skal gi veiledning om videre læring og tilpasse opplæringen slik at elevene kan bruke veiledningen for å utvikle kompetansen sin i programfaget.

Standpunktvurdering

Standpunkt karakteren skal være uttrykk for den samlede kompetansen eleven har i kommunikasjon og samhandling ved avslutningen av opplæringen i programfaget. Læreren skal planlegge og legge til rette for at eleven får vist kompetansen sin i programfaget på varierte måter. Med utgangspunkt i kompetansemålene skal læreren vurdere hvordan eleven viser forståelse, evne til refleksjon og kritisk tenkning og hvordan eleven mestrer utfordringer og løser oppgaver i ulike sammenhenger. Læreren skal sette karakter i kommunikasjon og samhandling basert på kompetansen eleven viser ved å planlegge, gjennomføre, vurdere og dokumentere eget faglig arbeid.

Kompetansemål og vurdering yrkesliv i fotterapi og ortopediteknikk

Kompetansemål etter yrkesliv i fotterapi og ortopediteknikk

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- planlegge, gjennomføre og dokumentere eget arbeid i henhold til gjeldende regelverk
- gjøre rede for kompetanseområdet til fotterapeuter og ortopediteknikere, og gi eksempler på forebyggende tiltak og behandlinger innenfor disse yrkene
- forklare og gi eksempler på profesjonell yrkesutøvelse og service innenfor fotterapi og ortopediteknikk
- gjøre rede for og reflektere over verdien av tverrfaglig samarbeid i yrkesutøvelsen
- forklare skoens oppbygning og funksjon
- bruke materialer og utstyr og gi eksempler på muligheter digital teknologi kan gi i yrkesutøvelsen

- identifisere ulike materialer og demonstrere materialenes egenskaper og ulike sammenføyningsmetoder
- vise kreativitet og formforståelse i eget arbeid
- gjøre rede for smitteverntiltak og gjennomføre tiltak for å opprettholde god hygiene på arbeidsplassen
- reflektere over hva det innebærer å ta miljøbevisste valg i yrkesutøvelsen
- gjøre rede for kriterier for et godt arbeidsmiljø, hensiktsmessige helse-, miljø- og sikkerhetstiltak og hvordan man kan forebygge risiko i eget arbeidsmiljø
- gjøre rede for prinsipper for universell utforming
- ivareta egne rettigheter og plikter i arbeidsforholdet og gjøre rede for hvordan partene i arbeidslivet utfører sin samfunnsrolle i den norske modellen

Underveisvurdering

Underveisvurderingen skal bidra til å fremme læring og til å utvikle kompetanse. Elevene viser og utvikler kompetanse i yrkesliv i fotterapi og ortopediteknikk når de bruker kunnskaper, ferdigheter og kritisk tenkning til å løse arbeidsoppgaver i programfaget.

Læreren skal legge til rette for elevmedvirkning og stimulere til lærelyst gjennom varierte arbeidsoppgaver. Læreren kan gi arbeidsoppgaver som dekker flere av eller alle programfagene. Læreren og elevene skal være i dialog om elevenes utvikling i yrkesliv i fotterapi og ortopediteknikk. Elevene skal få mulighet til å uttrykke hva de opplever at de mestrer, og reflektere over egen faglig utvikling. Læreren skal gi veiledning om videre læring og tilpasse opplæringen slik at elevene kan bruke veiledningen for å utvikle kompetansen sin i programfaget.

Standpunktvurdering

Standpunkt karakteren skal være uttrykk for den samlede kompetansen eleven har i yrkesliv i fotterapi og ortopediteknikk ved avslutningen av opplæringen i programfaget. Læreren skal planlegge og legge til rette for at eleven får vist kompetansen sin i programfaget på varierte måter. Med utgangspunkt i kompetansemålene skal læreren vurdere hvordan eleven viser forståelse, evne til refleksjon og kritisk tenkning og hvordan eleven mestrer utfordringer og løser oppgaver i ulike sammenhenger. Læreren skal sette karakter i yrkesliv i fotterapi og ortopediteknikk basert på kompetansen eleven viser ved å planlegge, gjennomføre, vurdere og dokumentere eget faglig arbeid.

Vurderingsordning

Standpunktvurdering

Helse, funksjon og bevegelse: Eleven skal ha èn standpunkt karakter.

Kommunikasjon og samhandling: Eleven skal ha èn standpunkt karakter.

Yrkesliv i fotterapi og ortopediteknikk: Eleven skal ha èn standpunkt karakter.

Eksamen for elever

Helse, funksjon og bevegelse, kommunikasjon og samhandling og yrkesliv i fotterapi og ortopediteknikk: Eleven skal opp til en tverrfaglig praktisk eksamen hvor de felles programfagene inngår. Eksamen blir utarbeidet og sensurert lokalt. Eksamen skal ha forberedelsesdel.

Eksamen for privatister

Helse, funksjon og bevegelse: Privatisten skal opp til en skriftlig eksamen i programfaget. Eksamen blir utarbeidet og sensurert lokalt. Fylkeskommunen avgjør om privatister skal få forberedelsesdel ved lokalt gitt eksamen.

Kommunikasjon og samhandling: Privatisten skal opp til en skriftlig eksamen i programfaget. Eksamen blir utarbeidet og sensurert lokalt. Fylkeskommunen avgjør om privatister skal få forberedelsesdel ved lokalt gitt eksamen.

Yrkesliv i fotterapi og ortopediteknikk Privatisten skal opp til en skriftlig eksamen i programfaget. Eksamen blir utarbeidet og sensurert lokalt. Fylkeskommunen avgjør om privatister skal få forberedelsesdel ved lokalt gitt eksamen.

Helse, funksjon og bevegelse, kommunikasjon og samhandling og yrkesliv i fotterapi og ortopediteknikk: Privatisten skal opp til en tverrfaglig praktisk eksamen i disse felles programfagene. Eksamen blir utarbeidet og sensurert lokalt. Fylkeskommunen avgjør om privatister skal få forberedelsesdel ved lokalt gitt eksamen.